

Witamy

TUC i związki zawodowe witają Cię w Wielkiej Brytanii. Mamy nadzieję, że Twój pobyt tu spełni Twoje oczekiwania. Szczerze zapraszamy Cię, byś do nas dołączył, pracując ku wolnemu od uprzedzeń, sprawiedliwemu społeczeństwu.

Brytyjskie prawa i zwyczaje

Musisz poznać te, spośród brytyjskich obyczajów i praw, które nie mają zastosowania w Polsce. Przepisy ruchu drogowego są ściśle egzekwowane, co dotyczy technicznych właściwości pojazdów, prędkości i prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu. Trzeba zapoznać się z regułami odnoszącymi się do kontroli hałasu, zarządzania odpadkami, wędkarstwa i rybołówstwa, noszenia noży itp. Brytyjska policja jest bardzo pomocna w tym zakresie i wiele z nich publikuje lokalne przewodniki w języku polskim.

Rasizm i dyskryminacja

Spółeczeństwo brytyjskie szczeni się swoją różnorodnością. Ludzie z całego świata osiedlają się na Wyspach. Tworzy się w ten sposób bogate społeczeństwo wielokulturowe. Od pokoleń funkcjonują w Wielkiej Brytanii społeczności polskie. Wciąż jednak musimy zwalczać rasizm i uprzedzenia wobec obcych. Jeśli jesteś dyskryminowany ze względu na swoje pochodzenie, skontaktuj się z policją lub miejscową Radą Równości Rasowej (Racial Equality Council). Trzeba też szanować osoby o innej orientacji seksualnej, kolorze skóry lub osoby z innymi wierzeniami.

Ostrzeżenie

Wiele państwowych urzędów będzie chciało zobaczyć Twoje dokumenty w oryginałach. Jest to zrozumiałe, ale zanim je wyślesz, zabezpiecz się robiąc ich fotokopie. Zwróć uwagę, by nie dać Twego paszportu komuś, kogo nie znasz, bądź pracodawcy, który robi wrażenie niewiarygodnego. Jeśli ktoś przetrzymuje Twój paszport i nie chce go zwrócić, powinieneś skontaktować się z policją.

Związki zawodowe dziś – przyjacielska dłoń w pracy

Każdy ma prawo należeć do związku – kosztuje to mniej niż może Ci się wydawać, a Twój pracodawca nie musi wiedzieć, że zastanawiasz się nad wstąpieniem do związku. Średni koszt przynależności do związku wynosi tylko £1 na tydzień dla pracujących w niepełnym wymiarze godzin i £2 dla pracujących na całym etacie.

Należność do związku może pomóc uzyskać Twoje prawa i je polepszyć. Związek zawodowy może wpłynąć na polepszenie twojego wynagrodzenia, warunków pracy, zdrowia, bezpieczeństwa i otrzymywanych szkoleń. Związek może zapewnić Ci wsparcie, jeśli jest stosowany mobbing w stosunku do Ciebie, lub jeśli jesteś dyskryminowany, czy zwolniony z pracy. Twój pracodawca nie musi być powiadomiony o tym, że wstąpiłeś do związku zawodowego, a wszystko, co powiesz przedstawicielowi związku będzie traktowane z zachowaniem poufności.

W wielu miejscach pracy w Zjednoczonym Królestwie działają wieloletnie związki zawodowe. Jeśli w miejscu, gdzie pracujesz, nie ma obecnego związku ani żadnych jego członków, to i tak związek zawodowy chciałby Ci pomóc. Szczególnie, jeśli jest wiele osób dzielących te same problemy i pragnących razem znaleźć rozwiązanie dla nich.

Aby uzyskać informacje o tym, jak wstąpić do związku i który związek jest odpowiedni dla Ciebie, zadzwoń pod telefon ratunkowy TUC Poznaj swoje prawa o numerze **0870 600 4882**, lub wejdź na stronę internetową www.workSMART.org.uk/unionfinder

Konsulat Generalny RP
w Londynie 0870 77442 800
www.londynkg.polemb.net/

Zjednoczenie Polskie
w Wielkiej Brytanii
0208 741 1606
www.zpwb.org.uk/pl/index.php

South West TUC
Church House
Church Road, Filton,
Bristol BS34 7BD
0117 947 0521
southwest@tuc.org.uk

www.tuc.org.uk/polski

Pracujesz w Wielkiej Brytanii?

Jeśli pracujesz w Wielkiej Brytanii, dowiedz się, co musisz zrobić, by tu mieszkać i pracować. Poznaj swoje prawa i obowiązki.

Związki zawodowe w Wielkiej Brytanii pomagają polskim pracownikom, gdy tu przyjadą, w uzyskaniu godziwych warunków pracy. Ta broszura zawiera rady na temat rzeczy, o których musisz pomyśleć, zanim tu się zjawisz.

Kongres Związków Zawodowych

Praca w Wielkiej Brytanii

twoje prawa

By znaleźć pracę

odwiedź ec.europa.eu/eures/

Pierwszy raz w na Wyspach?

Będziesz potrzebował National Insurance Number (NIN-numer ubezpieczenia społecznego). Musisz umówić się na spotkanie w Job Centre, w czasie którego potwierdzona zostanie twoja tożsamość, więc potrzebujesz dowodu tożsamości i zaświadczenia, że pracujesz. Job Centre (czyli Urząd Pracy) znaleźć można we wszystkich większych miastach. W lokalach Job Centre masz możliwość wyszukania bezpłatnie ofert pracy z Twojego rejonu i z całego kraju. Najbliższy urząd możesz znaleźć w książce telefonicznej lub odwiedzając

www.dwp.gov.uk/lifeevent/benefits/ni_number.asp

Musisz się zarejestrować

Obywatele polscy, którzy chcą pracować w Wielkiej Brytanii dłużej niż miesiąc, muszą zarejestrować się w ramach Worker Registration Scheme (WRS lub System Rejestracji Pracowników). Powinieneś wypełnić formularz EEA1 podając swoje dane osobowe, adres, datę urodzenia, narodowość i szczegóły dotyczące zatrudnienia. Opłata za pierwsze podanie o rejestrację wynosi 70 funtów. Powinieneś informować Home Office (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych) o wszelkich zmianach zatrudnienia w ciągu pierwszych 12-stu miesięcy.

Szczegóły: www.workingintheuk.gov.uk

Twoje prawa pracownicze

Wszyscy pracownicy, również ci zatrudniani przez agencje, od pierwszego dnia pracy mają prawo do:

- płacy minimalnej
- przerw, urlopów (min. 20 dni), wynagrodzenia za czas urlopu, tygodniowego limitu czasu pracy
- bezpiecznych warunków pracy
- wstąpienia do związku zawodowego
- ochrony przed dyskryminacją

Szczegóły: www.tuc.org.uk/polski www.dti.gov.uk

O minimalnej płacy:

National Minimum Wage

Ponad 22 lat - £5.35

Między 18-21 lat - £4.45

Między 17-18 lat - £3.30

www.hmrc.gov.uk/nmw lub infolinia NMW: Tel 0845 6000 678

Ostrzeżenie

Możesz spotkać się z propozycjami pracy na czarno. Jeśli którąś z nich przyjmiesz, nie będą Cię dotyczyły żadne z praw pracowniczych i form pomocowych, o których mowa w tej broszurze. Będziesz również unikał w ten sposób płacenia podatków i składek na ubezpieczenie. W razie uszczerbku na zdrowiu może się zdarzyć, że Twój pracodawca nie będzie mógł zaoferować Ci ubezpieczenia na pokrycie kosztów opieki medycznej. Nie przyjmuj zatem takich propozycji.

Przestrzeganie Twoich praw

Związki zawodowe

Jeśli masz problem, powinieneś skontaktować się ze związkiem zawodowym.

Prawo gwarantuje Ci możliwość wstąpienia do związku. Nie musisz informować o tym swego pracodawcy.

Szczegółowe informacje Na ten temat możesz uzyskać:

www.tuc.org.uk lub TUC *Know Your Rights Line* (infolinia 'Poznaj Swoje Prawa') pod numerem 0870 600 4882.

O zdrowiu i bezpieczeństwie:

Health & Safety Executive

www.hse.gov.uk/languages/polish/index.htm

lub infolinia HSE: Tel 0845 345 0055

O płacach w sektorze rolniczym

Infolinia Agricultural Wages Board: Tel 0845 0000134

Dla pracowników w sektorach rolniczym, ogrodniczym i pokrewnych: Gangmaster Licensing Authority: www.gla.gov.uk Tel: 0845 602 5020

Citizens' Advice Bureau (Biuro porad obywatelskich)

W CAB uzyskać można darmową, poufną i bezstronną poradę. Problemy, które można rozwiązać dzięki tej instytucji, dotyczą długów, zakwaterowania, zagadnień prawnych i warunków zatrudnienia. Biuro możesz znaleźć w lokalnej książce telefonicznej lub odwiedzając www.adviceguide.org.uk

Urząd Skarbowy i Urząd Celny

HM Customs & Revenue (odpowiednik polskiego Urzędu Skarbowego, ale o szerszych kompetencjach) zapewnia poradę dotyczącą podatków, składek na ubezpieczenie, płacy minimalnej, kredytów podatkowych i zasiłku na dziecko. Najbliższe biuro znajdziesz w lokalnej książce telefonicznej lub odwiedzając www.hmrc.gov.uk

Zasiłki

Oczekuje się od Ciebie, że przez 12 miesięcy po zarejestrowaniu się w ramach WRS będziesz utrzymywać się sam, nie ubiegając się w ciągu tego okresu o zasiłki lub pomoc społeczną. Jeśli pracujesz na pełen etat (30 godzin lub więcej w tygodniu) i masz niskie zarobki, możesz być uprawniony do pracowniczego kredytu podatkowego (Working Tax Credit).

Konto bankowe

By otworzyć rachunek w banku, będziesz musiał wykazać gdzie mieszkasz (książeczka opłat za czynsz, umowa najmu lub rachunki za media) i pracujesz (list od pracodawcy lub umowa) oraz potwierdzić swoją tożsamość (paszport lub nowy dowód osobisty, potwierdzający obywatelstwo kraju członkowskiego).

Zakwaterowanie

Wielu polskich pracowników było i jest zmuszanych do życia w bardzo złych warunkach mieszkaniowych. Po przyjeździe dołóż wszelkich starań, by warunki te były godne. Brytyjskie władze nie zapewnią Ci pomocy dotyczącej zakwaterowania.

Edukacja

Miejscowe władze w Twojej okolicy pomogą Ci znaleźć szkołę dla Twoich dzieci.

Znajomość angielskiego

Bez dobrej znajomości angielskiego Twoje szanse na znalezienie satysfakcjonującego zatrudnienia są niewielkie. Im lepszy jest Twój angielski, tym większe masz szanse na pracę zgodną z kwalifikacjami zdobyтыми w Polsce. Learn Direct jest organizacją, od której możesz bezpłatnie uzyskać informacje o kursach angielskiego w Twojej okolicy. Kursy mogą być płatne. Infolinia: 0800 093 1114

Szczegóły: www.learnirect.co.uk

Będąc członkiem związku zawodowego, jest szansa na bezpłatne kursy angielskiego organizowane przez związki zawodowe i unionlearn z TUC blisko lub w samym miejscu pracy. Szczegóły: www.unionlearn.org.uk

Kwalifikacje

Niektórzy z Was mogą posiadać specjalistyczne umiejętności zdobyte w Polsce. Zanim będziesz mógł je wykorzystać w pracy na Wyspach, muszą one zostać rozpoznane jako odpowiedniki kwalifikacji brytyjskich przez National Academic Recognition Information Centre (Narodowe Centrum Informacyjne Uznanalności Kwalifikacji Akademickich) Szczegóły www.naric.org.uk

Wstęp do związku